

સાયન્સ સેન્ટર ન્યુઝ લેટર

સાયન્સ સેન્ટર

વોલ્યુમ ૧, ઈશ્યુ ૩

જાન્યુઆરી ૨૦૧૬
અંક - ૯

પ્રકાશક

મિલિન્દ તોરવણે
આઈ.એ.એસ.
મ્યુનિસિપલ કમિશનર

સંપાદક

સી. વાચ. ભટ્ટ
ડે. મ્યુનિસિપલ કમિશનર

સહ સંપાદક

ભામિની મહિડા
ચીફ ક્યુરેટર

દિવ્યેશ ગામેતી
ક્યુરેટર (સાયન્સ)

સંયોજક

ડૉ. પુષ્પલ દેસાઈ
પ્રિન્સીપાલ
પી.ટી.સાયન્સ કૉલેજ

વિજ્ઞાનમાં નવીન ખોજ

સંશોધકો એ હેલીના ધુમકેતુ પર ઓકિસજન પરમાણુ શોધી કાઢ્યા.

યુરોપિયન સ્પેસ એજન્સીના રોસેટા મિશનમાં ભાગ લઈ રહેલા વૈજ્ઞાનિકો ઓકટોબરમાં ૬૭૫/યુરીમોવ- ગેરાસીમેન્કો નામના ધુમકેતુ ની આસપાસ ઓકિસજન પરમાણુ શોધતા આશ્ચર્ય ચકિત થઈ ગયા. સંશોધકોએ એવું સ્વીકાર્યું કે આશરે ૪.૬ બિલિયન વર્ષો પહેલા જ્યારે ધુમકેતુ બન્યો ત્યારે પાણીના બરફમાં ઓકિસજન ફલગભગ ભરાયો હોવો જોઈએ. આ શોધ એ બીજા ધુમકેતુમાં આ પ્રકારના પરમાણુનું અસ્તિત્વ છે કે નહિ એવી જીજ્ઞાસા જગાવી.

માં નિશાન શોધ્યા. એસ્ટ્રોફિઝિકલ જર્નલ લેટરસમાં તેમનું આ સંશોધન ૪ ડિસેમ્બરના રોજ છપાયું: સંશોધકો એ ધુમકેતુમાં ફક્ત ફ નહિ પરંતુ તે આકાશી બરફી પદાર્થની ત્રીજી સૌથી પુષ્કળ પ્રજાતિ તરીકે શોધી કાઢ્યું.

સંશોધકો એ ન્યુટ્રલ મેમ્બર સ્પેક્ટ્રોમીટર (એનએમએસ) નામના યંત્રમાંથી માહિતીનો ઉપયોગ કર્યો હતો. ૫૯૬ કિલોમીટર નજીકના અંતરે થી વૈજ્ઞાનિકો એ ધુમકેતુમાંથી માહિતી લીધી હતી. આ માહિતી

પરથી પાણી અને મોનોકાર્બોન ટેમજ મિથેન, એમોનિયા, આર્થન અને સોડિયમના નિશાનો મળી આવ્યા.

સ્વિટ્ઝલેન્ડમાં બર્ન યુનિવર્સિટી ના માર્ટીન રુબિન અને તેમની ટીમ હેલીના ધુમકેતુ

આ માસના વૈજ્ઞાનિક

પ્રો. સત્યેન્દ્રનાથ બોઝ

સત્યેન્દ્રનાથ બોઝ (પ્રો.એસ.એન.બોઝ)નો જન્મ ઈસુના નવા વર્ષના પ્રથમ દિવસે એટલે કે જાન્યુઆરી ૧, ૧૮૯૪ ના રોજ થયો હતો. શાળાકાળથી જ તેમણે અસામાન્ય કુશળતા દર્શાવી હતી. તેમના ચાહકોના વર્તુળમાં તેઓ સત્યેનના હુલામણા નામથી ઓળખાતા હતા. હાઈસ્કૂલનું શિક્ષણ પૂર્ણ કરીને તેઓ કલકત્તા ની પ્રેસિડેન્સી કોલેજમાં દાખલ થયા હતા. ગણિત અને ભૌતિકશાસ્ત્ર તેમના મુખ્ય વિષયો હતા. ઈ.સ. ૧૯૧૩માં તેમણે કલકત્તા યુનિવર્સિટીમાંથી સ્નાતક ની પરીક્ષા પ્રથમ વર્ગમાં પ્રથમ ક્રમે પાસ કરી હતી.

ઈ.સ. ૧૯૧૬ માં કલકત્તા યુનિવર્સિટીના ઉપકુલપતિ શ્રી સર આસુતોષ મુખરજીએ અનુસ્નાતક કક્ષાએ પ્રથમ અને દ્વિતીય ક્રમે આવેલ મેઘાવી વિદ્યાર્થીઓ શ્રી સત્યેન્દ્રનાથ બોઝ અને શ્રી મેઘનાદ સાહાને યુનિવર્સિટી સાયન્સ કોલેજમાં ગણિતના વ્યાખ્યાતા તરીકે નિયુક્તિ આપી હતી. 'સ્ટેટિસ્ટિક્સ ઓફ ફોટોન' નામના સત્યેન્દ્રનાથ બોઝના આ સંશોધન પેપરનું જર્મન ભાષામાં ભાષાંતર કરાવી આઈન્સ્ટાઈને તેને ઉપર

દર્શાવેલા જાણીતા જર્મન સામયિકમાં પ્રકાશનાર્થ મોકલાવ્યો હતો. પેપર ઉપર આઈન્સ્ટાઈને અંગત નોંધ કરી હતી કે પેપરમાં આ વિષયમાં થયેલી વાસ્તવિક પ્રગતિ દર્શાવવામાં આવી છે. છથી તો દેશ-વિદેશમાં ભૌતિકશાસ્ત્રમાં અભ્યાસનું આ એક આવશ્યક અંગ બની ગયું છે. ઈ.સ. ૧૯૨૪માં પ્રો. સત્યેન્દ્રનાથ બોઝ અભ્યાસ માટેની રજાઓ લઈને વિદેશ ગયા. પેરિસમાં માદામ ક્યૂરીની પ્રયોગશાળામાં તેમણે સંશોધન કાર્ય કર્યું. ફરી એક વાર પો. સત્યેન્દ્રનાથ બોઝને કલકત્તા પરત આવવાની તક સાંપડી. તેમની નિયુક્તિ કલકત્તા યુનિવર્સિટીમાં પ્રોફેસર ઓફ ફિઝિક્સ તરીકે થઈ. અહીં તેઓ નિવૃત્તિ સુધી ચાલુ રહ્યા અને ઈ.સ. ૧૯૫૬માં ત્યાંથી નિવૃત્તિ થયા. ઈ.સ. ૧૯૫૪માં ભારત સરકારે તેમને 'પદ્મવિભૂષણ' બનાવીને નવાજ્યા હતા. ભારતના આ મહાન ગણિતજ્ઞ, આંકડાશાસ્ત્રી અને ભૌતિક વિજ્ઞાનીનું ફેબ્રુઆરી ૪, ૧૯૭૪માં ૮૦ વર્ષની પાકટવયે નિધન થયું હતું. આઈન્સ્ટાઈન સાથેના તેમના ક્વાન્ટમ સ્ટેટિસ્ટિક્સ અંગેના સંશોધનો માટે તેઓ હંમેશા યાદગાર રહેશે.

સમય

મંગળવાર થી શુક્રવાર
સવારે ૯.૩૦ થી સાંજે ૪.૩૦

શનિવાર, રવિવાર
તથા
બ્રહ્મરજીવ દિવસે
સવારે ૯.૩૦ થી સાંજે ૬.૩૦

સરનામું

સાયન્સ સેન્ટર સુરત
સિટીલાઈટ રોડ,
સુરત - ૩૯૫ ૦૦૭

ફોન નં.

૦૨૬૧ - ૨૨૫૫૯૪૭
+૯૧ ૯૭૨૭૭ ૪૦૮૦૭

ફેક્સ નં.

૯૧-૨૬૧-૨૨૫૫૯૪૬

ઈ-મેઇલ

sciencecentre@suratmunicipal.org

વેબ સાઈટ

www.suratmunicipal.gov.in

સાયન્સ ફેક્ટ જાન્યુઆરી ૨૦૧૬

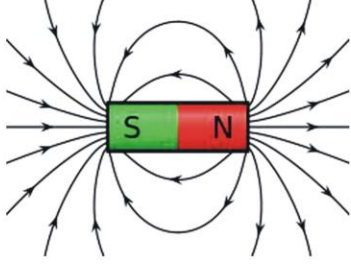
૨ જાન્યુ. ૧૮૨૨	જર્મન ભૌતિકશાસ્ત્રી રૂડોલ્ફ જે. ઈ. કલોસીયસ (ઉષ્માગતિશાસ્ત્રનાંશોધક) નો જન્મ.
૨ જાન્યુ. ૧૮૫૯	સોવિયેટ યુનીયન દ્વારા પ્રથમ માનવસર્જિત ઉપગ્રહ "લુનિક - ૧" આકાશમાં તરતો મુકાયો.
૪ જાન્યુ. ૧૬૪૩	સર આર્થરેક ન્યુટન, મહાન ભૌતિકશાસ્ત્રી, ગણિતશાસ્ત્રી અને ખગોળશાસ્ત્રી (ન્યુટનનાં ગતિનાં નિયમોનાં પ્રણેતા) નો જન્મ.
૪ જાન્યુ. ૧૭૯૭	જર્મન ખગોળશાસ્ત્રી વિલ્હેમ બીયર (ચંદ્રનાંકશાનાંપ્રથમ રચયિતા) નો જન્મ.
૪ જાન્યુ. ૧૮૦૯	લુઈસ બ્રેઈલ (અંધજન માટે વાંચવાની લિપિનાંશોધક) નો જન્મ.
૫ જાન્યુ. ૧૮૫૯	ડેવિટ બી. બ્રાસ (સ્પેક્ટ્રોમીટરનાંશોધક) નો જન્મ.
૫ જાન્યુ. ૧૮૦૦	ભૌતિકશાસ્ત્રી ડેનિસ ગેબર (હોલોગ્રાફનાંશોધક) નો જન્મ.
૭ જાન્યુ. ૧૬૧૦	ગેલેલીયોએ દુરબીન દ્વારા પ્રથમ વખત ગુરૂનો ગ્રહ અને તેની ફરતે ફરતા ૪(ચાર) ચંદ્રોનું નિરિક્ષણ કર્યું.
૮ જાન્યુ. ૧૮૪૨	અંગ્રેજ ભૌતિક શાસ્ત્રી સ્ટીફન્સ હોકીંગ (બ્લેક હોલ અને બેબી યુનિવર્સનુંપ્રથમ વર્ણન કરનાર) નો જન્મ.
૧૦ જાન્યુ. ૧૮૭૭	ફ્રેડરીક ગાર્ડનર કોટનેલ (ઇલેક્ટ્રોસ્ટેટીક પ્રેસીપીટેટર નાંશોધક) નો જન્મ.
૧૨ જાન્યુ. ૧૮૯૯	સ્વીસ રસાયણશાસ્ત્રી પોલ એચ. મુલર (પ્રથમવાર ઓપન હાર્ટ શસ્ત્રક્રિયા કરનાર) નો જન્મ.
૧૫ જાન્યુ. ૧૭૫૯	"બ્રિટીશ મ્યુઝિયમ" જગતનું સૌથી જૂનું અને મોટું મ્યુઝિયમ જાહેર જનતા માટે ખુલ્લું મુકવામાં આવ્યું.
૧૯ જાન્યુ. ૧૭૩૬	જેમ્સવોટ (વરાળચંત્રનાંશોધક) નો જન્મ.
૨૧ જાન્યુ. ૧૭૪૩	જોહન ફિટચ (વરાળનૌકાનાંશોધક) નો જન્મ.
૨૧ જાન્યુ. ૧૮૨૧	બાર્ની કલાર્ક (કાયમી હૃદય મેળવનાર પ્રથમ વ્યક્તિ) નો જન્મ.
૨૧ જાન્યુ. ૧૮૫૪	અમેરીકા દ્વારા પ્રથમ અણુસંચાલિત સબમરીન નોટીલસ તરતી મુકવામાં આવી.
૨૪ જાન્યુ. ૧૮૮૦	એલિઝાબેથ એકલીસ (વિશ્વ કેલેન્ડરનાંશોધક) નો જન્મ.
૨૫ જાન્યુ. ૧૬૨૭	રોબર્ટ બોઈલ (આદર્શ વાયુ માટે બોઈલનાંનિયમનાંલેખક) નો જન્મ.
૨૭ જાન્યુ. ૧૮૩૪	દિમીત્રી મેન્ડેલીવ (તત્ત્વો માટે આવર્ત કોષ્ટકનાંરચયિતા) નો જન્મ.

સાયન્સ ક્વિઝ જવાબ : (૧) ડ (૨) બ (૩) ક (૪) અ (૫) બ (૬) ડ (૭) અ (૮) ક (૯) બ.

ફાઇન સાયન્સ ગોલ્ડેરી એકઝીબીટને ઓળખો

ચુંબકને શોધી કાઢો

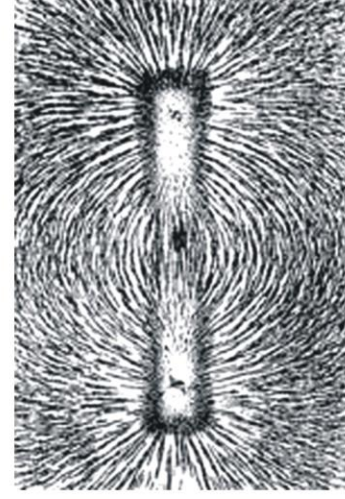
ગોળાકાર પાત્રને દરેક વર્તુળ પર મુકી ધીમેથી ચોટાડો. પાત્રમાં રહેલ લોખંડના ભૂકાની ગોઠવણી પર નજર કરો. જે વર્તુળની નીચે ચુંબક રાખવામાં આવેલું હોવાથી પાત્રમાંના ભૂકાની ગોઠવણી અલગ પ્રકારની હશે. અલગ અલગ આકારના ચુંબક અલગ અલગ ગોઠવણ

દર્શાવશે. આ ગોઠવણી ઉપરથી નીચે રહેલા ચુંબકના આકાર ઓળખવાની કોશિશ કરો.

હવે સ્વીચ દબાવીને ચુંબકના વાસ્તવિક આકાર સાથે તમારી ધારણા સરખાવો. જુદા જુદા આકારના ચુંબકોમાં તેના ધ્રુવોની ગોઠવણી પણ અલગ થશે. જેને લીધે આપણને આ જુદી જુદી પેટર્ન દેખાય છે.

આમ થવા પાછળનો હેતુ શું છે? મેગ્નેટિક ફિલ્ડ (ચુંબકીય ક્ષેત્ર) મેગ્નેટિક ફિલ્ડ એ વિદ્યુતપ્રવાહ અને ચુંબકીય પદાર્થની ચુંબકીય અસર છે. લોહનો ભૂકાને ચુંબકીય ક્ષેત્રમાં મૂકવાથી તેની ચુંબકી ક્ષેત્રરેખાઓ જોવા મળે છે.

વૈજ્ઞાનિક પ્રશ્ન

એટમ (અણુ) શું છે ?

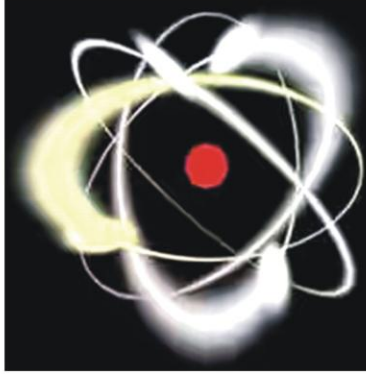
મોટી દેખાતી વસ્તુઓ નાની વસ્તુઓમાંથી બનેલી હોય છે.

દા.ત. લાકડા નું ફાઈબર (તંતુ), લીગ્નીન તરીકે ઓળખાતા ફાઈબરના ખૂબ નાના કણથી બનેલ હોય છે. અને લીગ્નીન ખૂબ જ નાના કણનું બનેલું હોય છે.—અણુ કોઈ પણ પદાર્થ ગગનચુંબી ઈમારતથી માંડીને

ટાંકણી સુધીની દરેક વસ્તુ, આઈટમ, સામગ્રી, પદાર્થ, રસાયણો અને દ્રવ્યનાં બીજા સ્વરૂપો અણુના બનેલા હોય છે.

જુદા-જુદા પ્રકારનાં અણુઓ :

બધા અણુઓ એક સરખા હોતા નથી. તેઓ ૧૧૨ પ્રકારનાં હોય છે. આ જુદા જુદા પ્રકારના અણુઓને રાસાયણિક તત્ત્વો કહે છે. ઘણા રાસાયણિક તત્ત્વો જાણીતા છે જેવા કે એલ્યુમિનિયમ, આર્ચન, અને કેલ્શિયમ. જુદા જુદા રાસાયણિક તત્ત્વોના અણુઓ એકબીજાથી જુદા હોય છે. તેથી એલ્યુમિનિયમના અણુઓ આર્ચન(લોહ)ના

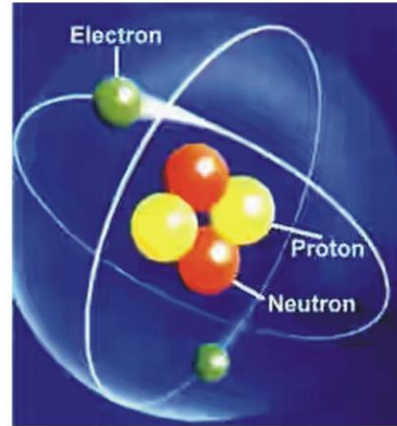

અણુઓથી જુદા હોય છે, અને આ બંને કેલ્શિયમના અણુઓથી પણ જુદા હોય છે. પરંતુ એક જ રાસાયણિક તત્ત્વના બધા જ અણુઓ અદ્દલ એકબીજા જેવા જ હોય છે.

અણુઓ ની અંદર:

એક અણુ એ રાસાયણિક તત્ત્વનો નાનો કણ છે કે જે ચોક્કસ તત્ત્વના બધા લક્ષણો અને ગુણધર્મો ધરાવે છે પરંતુ અણુએ નાનામાંનાનો કણ નથી. તે તેનાથી

પણ નાના ટુકડાઓનો બનેલો છે જેને સબએટોમિક પાર્ટીકલ કહે છે. ત્રણ સબએટોમિક કણ હોય છે.—પ્રોટોન, ન્યુટ્રોન, અને ઈલેક્ટ્રોન. દરેક રાસાયણિક તત્ત્વનાં દરેક અણુમાં આ પ્રકારનાં કણો સરખાં હોય છે.

અણુના મધ્યના ભાગને ન્યુક્લિઅસ કહે છે. આ ન્યુક્લિઅસ પ્રોટોન અને ન્યુટ્રોન નામના સબએટોમિક કણો ધરાવે છે. દરેક પ્રોટોનને વિદ્યુતભાર ઈલેક્ટ્રીકલ ચાર્જ હોય છે.

ફક્ત ધન (પોઝિટીવ), ન્યુટ્રોન પરિમાણ(કદ) પ્રોટોન જેટલું જ હોય છે પરંતુ તેને વિદ્યુતભાર હોતો નથી. ઈલેક્ટ્રોન, પ્રોટોન અને ન્યુટ્રોન કરતા ખૂબ જ નાના હોય છે. તે ન્યુક્લિઅસમાં હોતાં નથી. તે તેની ફરતે, સ્તર કે જેને કક્ષાઓ કહે છે તેમાં ફરતાં હોય છે. બહારની કક્ષામાં રહેલા ઈલેક્ટ્રોનની શક્તિ અંદરની કક્ષામાં રહેલા ઈલેક્ટ્રોન કરતા વધુ હોય છે. દરેક ઈલેક્ટ્રોનને ઋણ(નેગેટીવ) વિદ્યુતભાર હોય છે.

સામાન્ય રીતે, અણુમાં સરખા નંબરના પ્રોટોન અને ઈલેક્ટ્રોન આવેલા હોય છે. તેથી ધન અને ઋણ વિદ્યુતભાર સરખા હોય છે, જેનો અર્થ એ થાય કે સંપૂર્ણ અણુનો કોઈ વિદ્યુતભાર હોતો નથી.

વિજ્ઞાન ક્વિઝ

૧) આકાશગંગા ગેલેક્સીના કેન્દ્રથી આપણો સૂર્ય કેટલો દૂર છે ?

(અ) ૩૦,૦૦૦ કિ.મી (બ) ૩૦,૦૦૦ માઈલ (ક) ૩૦,૦૦૦ ૧લાખ કિ.મી (ડ) ૩૦,૦૦૦ પ્રકાશવર્ષ

૨) કયા ગ્રહ ઉપર સૂર્ય પૂર્વમાં આથમે છે. ?

(અ) બુધ (બ) શુક્ર (ક) શનિ (ડ) પ્લૂટો

૩) સૌથી ગરમ તારાનો રંગ શું છે ?

(અ) લાલ (બ) પીળો (ક) ભૂરો (ડ) નારંગી

૪) આકાશી ગ્રહણમાં એક નક્ષત્ર દ્વારા કેટલો વિસ્તાર આવરી લેવામાં આવે છે ?

(અ) ૧૩°૨૦ (બ) ૨૦°૧૩ (ક) ૧૩°૩૦ (ડ) ૨૩°૨૦

૫) કયો ઉપગ્રહને ભારત સેટેલાઈટ દ્વારા શરૂ કરવામાં આવ્યો હતો ?

(અ) ઈનસેટ-૧ (બ) ઈનસેટ-૪અ (ક) આઈઆરએસ-પી (ડ) કારતોસ્ટ

૬) ભૌગોલિક નકશાની માહિતી માટે કયો કૃત્રિમ ઉપગ્રહ ઉપયોગી છે ?

(અ) મેટર્સટ (બ) આઈઆરએસ-ટી (ક) ઈનસેટ (ડ) કારતોસ્ટ

૭) વાતાવરણમાંનું કયું સંયોજન યુરેનસને ભૂરો રંગ આપે છે ?

(અ) મિથેન (બ) હિલીયમ (ક) ડાયમંડ ક્રિસ્ટલ (ડ) આર્ગોન

૮) સ્પેસશટલનાં ભાગો કયા કયા છે ?

(અ) ઓરબિટર, સોલિડ રોકેટ બુસ્ટર અને કમાન્ડ મોડ્યુલ

(બ) કમાન્ડ મોડ્યુલ અને સોલિડ રોકેટ અને બુસ્ટર

(ક) ઓરબિટર, સોલિડ રોકેટ બુસ્ટર અને બાહ્ય બળતણ ટાંકી

(ડ) સોલિડ રોકેટ બુસ્ટર અને કમાન્ડ મોડ્યુલ

૯) સરખા સ્પેસ શટલ મિશનમાં સમાવેશ પુનઃવપરાશ થતી લેબોરેટરીનું નામ શું છે ?

(અ) સ્કાયલેબ (બ) સ્પેસલેબ (ક) શટલલેબ (ડ) રોકેટલેબ

સાયન્સ સેન્ટર

સાયન્સ સેન્ટરના ભોંયતળીયે ૩ડી થિયેટર તેમજ સોવેનીયર શોપ આવેલ છે. જ્યારે પ્રથમ માળ પર ફૂન સાયન્સ ગેલેરી, પ્લેનેટેરીયમ તેમજ કીડ સ્પેસ આવેલ છે. મધ્યસ્થ સ્તર પર ઑડીટોરીયમ તેમજ બીજા માળ પર ડાયમંડ ગેલેરી આવેલ છે, જ્યારે એન્ટર્ટીંગ ઈન ટુ સ્પેસ ગેલેરી, ટેક્સટાઈલ ગેલેરી, પાવર ઓફ પ્લે ગેલેરી, કોસમોસ ગેલેરી તથા પોલર સાયન્સ ગેલેરીની કામગીરી ટુંક સમયમાં શરૂ થનાર છે.

૩ડી શો	મંગળવાર થી શુક્રવાર નો સમય	શનિવાર, રવિવાર અને જાહેર રજાનાં દિવસો			
અંગ્રેજી શો	૦૯:૧૫, ૧૧:૨૦, ૧૨:૦૦, ૦૨:૪૦, ૦૪:૦૦	૦૯:૧૫, ૧૧:૨૦, ૧૨:૦૦, ૦૨:૪૦, ૦૪:૦૦			
હિન્દી શો	૧૦:૦૦, ૧૦:૪૦, ૧૨:૪૦, ૦૧:૨૦, ૦૨:૦૦, ૦૩:૨૦	૧૦:૦૦, ૧૦:૪૦, ૧૨:૪૦, ૦૧:૨૦, ૦૨:૦૦, ૦૩:૨૦, ૦૪:૪૦, ૦૫:૨૦, ૦૬:૦૦			
સાયન્સ સેન્ટર + પ્લેનેટેરીયમ + મ્યુઝિયમ + ડાયમંડ ગેલેરી		પ્લેનેટેરીયમ			
૧૮ વર્ષથી ઉપર	રૂ. ૧૦૦	મંગળવાર થી શુક્રવાર		શનિવાર, રવિવાર અને જાહેર રજાના દિવસો	
૩ થી ૧૮ વર્ષ	રૂ. ૬૫				
સાયન્સ સેન્ટર + મ્યુઝિયમ + ડાયમંડ ગેલેરી		૦૯:૩૦ થી ૧૦:૨૦	અંગ્રેજી	૦૯:૩૦ થી ૧૦:૨૦	અંગ્રેજી
૧૮ વર્ષથી ઉપર	રૂ. ૬૦	૧૦:૩૦ થી ૧૧:૨૦	ગુજરાતી	૧૦:૩૦ થી ૧૧:૨૦	ગુજરાતી
૩ થી ૧૮ વર્ષ	રૂ. ૪૦	૧૧:૩૦ થી ૧૨:૨૦	ગુજરાતી	૧૧:૩૦ થી ૧૨:૨૦	ગુજરાતી
સાયન્સ સેન્ટર + પ્લેનેટેરીયમ + મ્યુઝિયમ + ડાયમંડ ગેલેરી + ૩ડી શો		૧૨:૩૦ થી ૦૧:૨૦	અંગ્રેજી	૧૨:૩૦ થી ૦૧:૨૦	અંગ્રેજી
૧૮ વર્ષથી ઉપર	રૂ. ૧૨૦	૦૧:૩૦ થી ૦૨:૨૦	હિન્દી	૦૧:૩૦ થી ૦૨:૨૦	હિન્દી
૩ થી ૧૮ વર્ષ	રૂ. ૮૦	૦૨:૩૦ થી ૦૩:૨૦	હિન્દી	૦૨:૩૦ થી ૦૩:૨૦	હિન્દી
પ્લેનેટેરીયમ		૦૩:૩૦ થી ૦૪:૨૦	ગુજરાતી	૦૩:૩૦ થી ૦૪:૨૦	ગુજરાતી
૧૮ વર્ષથી ઉપર	રૂ. ૫૦			૦૪:૩૦ થી ૦૫:૨૦	અંગ્રેજી
૩ થી ૧૮ વર્ષ	રૂ. ૪૦			૦૫:૩૦ થી ૦૬:૨૦	ગુજરાતી
૩ ડી શો					
૧૮ વર્ષથી ઉપર	રૂ. ૬૦				
૩ થી ૧૮ વર્ષ	રૂ. ૪૦				